

Vergaderjaar 2022–2023

**21 501-02**

**Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken**

**Nr. 2576**

**BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 december 2022

Hierbij bied ik u het verslag aan van de Raad Buitenlandse Zaken Handel van 25 november 2022.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,  
E.N.A.J. Schreinemacher

# VERSLAG VAN DE RAAD BUITENLANDSE ZAKEN HANDEL VAN 25 NOVEMBER 2022

## Inleiding

Op 25 november jl. vond in Brussel de Raad Buitenlandse Zaken Handel plaats, met op de agenda de onderwerpen WTO(-hervormingen), de EU-VS handelsrelaties, handelsmaatregelen ter ondersteuning van Oekraïne en een stand van zaken van de lopende onderhandelingen over EU-handelsakkoorden. Over de Nederlandse inzet voor deze Raad werd uw Kamer geïnformeerd via de Geannoteerde Agenda d.d. 18 november 2022.<sup>1</sup>

## WTO-hervormingen en voorbereidingen MC13

De Europese Commissie schetste de stand van zaken wat betreft WTO-hervormingen en de voorbereidingen richting de 13e Ministeriële Conferentie van de WTO, die naar verwachting eind 2023 of begin 2024 plaats zal vinden. Er was brede steun onder de lidstaten voor voortzetting van de Europese inzet t.a.v. hervorming van de WTO. Duidelijk is dat de lidstaten hierin een voortrekkersrol voor de EU zien, en betrokken willen blijven bij de discussie.

Een groot aantal lidstaten, waaronder Nederland, noemde herstel en hervorming van het geschillenbeslechtsmechanisme voor eind 2024 als belangrijke prioriteit. De Commissie zal hierop blijven inzetten. Ze is in contact met de VS over mogelijke oplossingen, en nauw betrokken bij het door de VS geleide proces tot hervorming van geschillenbeslechting.

Nederland sprak zich, samen met een aantal andere EU-lidstaten, uit voor voortgang op nieuwe regels voor een mondiaal gelijk speelveld. De Commissie gaf aan dit mee te zullen nemen voor de inzet richting MC13.

Nederland stelde dat de WTO een grotere rol dient te spelen op het gebied van milieu en handel. De Commissie deelde in dit kader mee te werken aan een coalitie van gelijkgezinde handelsministers voor klimaat<sup>2</sup>. Ook sprak Nederland zich samen met een aantal andere lidstaten uit voor snelle ratificatie en implementatie van het deelakkoord ten aanzien van visserijsubsidies, en het uitbreiden van deze afspraken naar een volledig akkoord over visserijsubsidies.

Nederland sprak zich, samen met een groot aantal andere lidstaten, uit voor plurilaterale samenwerking in de WTO, waaronder voor een plurilateraal akkoord aangaande e-commerce. Ook voor de Commissie betreft dit een prioriteit.

## EU-VS relaties

Vervolgens stond de Raad stil bij de EU-VS handelsrelatie. Een belangrijk deel van deze discussie betrof de *Inflation Reduction Act* (IRA) van de VS. In de analyse van de Europese Commissie heeft de IRA wetgeving een negatief effect op de trans-Atlantische handelsrelatie en op de Europese economie. De inzet van de Commissie richt zich op het verkrijgen van een behandeling van EU bedrijven en producten op de Amerikaanse markt die gelijk is aan Amerikaanse bedrijven en producten. Met dit doel voert de Commissie momenteel gesprekken met de VS in de EU-VS *IRA Taskforce*.

<sup>1</sup> Kamerstuk 21 501-02, nr. 2552, d.d. 18 november 2022.

<sup>2</sup> European Commission – EU Sustainable Investment Summit 2021 – Rethinking investment for a greener world (europa.eu).

De nadruk ligt op het vinden van oplossingen in de implementatie van de IRA. Tegelijkertijd moet de EU zich bezinnen op verdere opties om de interne markt te verdedigen, aldus de Europese Commissie. Het dupliceren van de IRA is in de ogen van de Commissie geen goede optie, aangezien dit slechts zal leiden tot een *race to the bottom*.

Nederland en andere lidstaten deelden de zorgen over de IRA en gaven aan de inzet van de Commissie te steunen om via gesprekken tot een bevredigende oplossing te komen. Verschillende lidstaten gaven daarbij aan dat dialoog geen doel op zich is; bij het uitblijven van een bevredigende uitkomst van de gesprekken met de VS moeten andere opties worden overwogen. Verder riep Nederland op om als Europa eensgezind te blijven. Dit werd door de Commissie en andere lidstaten gedeeld.

Vervolgens stond de Commissie stil bij de *Trade and Technology Council* (TTC) die op 5 december op politiek niveau zal samenkomen. Nederland en andere lidstaten steunen de TTC als platform voor het verdiepen van de samenwerking met de VS. Mogelijke uitkomsten voor de bijeenkomst van 5 december a.s. liggen onder meer op het terrein van vergroening van de economie, handel en duurzaamheid, en economische dwang. Ook zal in de TTC gesproken worden over de Russische inval in Oekraïne.

Tot slot stond de Commissie kort stil bij de staal- en aluminium sector. De EU en de VS hebben op 31 oktober 2021 in het *Global Arrangement on Sustainable Steel and Aluminium* afgesproken om samen te werken aan verduurzaming van deze industrie. Lidstaten onderstreepten het belang van concrete afspraken in dit kader. Gesprekken hierover zijn gaande maar hebben nog geen een uitkomsten voortgebracht.

### **Handelsmaatregelen ter ondersteuning van Oekraïne**

De Commissie en de lidstaten spraken tijdens de Raad ook over handelsmaatregelen ter ondersteuning van Oekraïne. De conclusies van de Europese Raad van 21 en 22 oktober jl. roepen de Commissie onder andere op om het potentieel van het EU-Oekraïne *Deep and Comprehensive Free Trade Agreement* (DCFTA) ten volle te benutten om de toegang van Oekraïne tot de interne markt te vergemakkelijken. De Commissie werkt momenteel aan bevordering van de implementatie van het DCFTA en is voornemens om volgend jaar met een nieuw actieplan te komen waarin in overleg met Oekraïne prioriteiten voor de verdere implementatie van het DCFTA worden geschetst.

Voortbouwend op de afspraken in het DCFTA, is op 4 juni jl. de tijdelijke opschorting van resterende importheffingen op Oekraïense producten in werking getreden. Op verzoek van Oekraïne komt de Commissie binnenkort met een voorstel om deze autonome maatregelen te verlengen tot eind 2024.

Een groot aantal lidstaten, waaronder Nederland, verwelkomde de voorgestelde verlenging. Tegelijkertijd riepen Nederland en enkele lidstaten de Commissie op om de invoer van gevoelige producten nauwgezet te monitoren en de effecten daarvan op de interne markt nauwlettend in de gaten te houden. De Commissie concludeerde dat er brede steun is voor een verlenging en gaf aan zich bewust te zijn van de toegenomen invoer van gevoelige producten uit Oekraïne. De Commissie stelde oog te hebben voor de effecten van deze toename op de interne markt.

## **Lunch – update handelsakkoorden**

Tijdens de lunch presenteerde de Commissie een *tour de horizon* van de lopende onderhandelingen over een aantal mogelijke nieuwe handelsakkoorden. De Commissie hoopt de onderhandelingen met Chili voor het einde van dit jaar af te ronden. De Commissie streeft ernaar dat de concept overeenkomsten met Mexico en Nieuw Zeeland in het begin van 2023 ter besluitvorming aan de Raad worden voorgelegd.

Verder zijn de onderhandelingen met Australië in een vergevorderd stadium, aldus de Commissie. Streven is om in de loop van 2023 tot een onderhandelaarsakkoord te komen. Met India zijn de onderhandelingen nieuw leven ingeblazen sinds in mei 2021 van beide kanten de wens werd uitgesproken om deze te hervatten. De laatste ronde vond plaats van 28 november tot en met 2 december jl. in New Delhi. De volgende onderhandelingsronde met Indonesië staat gepland van 6 tot en met 12 december aanstaande.

## **Overig – Associatieakkoord EU – Midden-Amerika**

Tot slot maakt het kabinet van deze gelegenheid gebruik om uw Kamer te informeren over de publicatie – in september 2022 – van de ex-post evaluatie van het handelsdeel van het associatieakkoord tussen de EU en de zes landen van de Midden-Amerika regio (Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua en Panama).<sup>3</sup> Uit de evaluatie blijkt dat het akkoord positieve sociaaleconomische effecten laat zien voor deze zes landen. De duurzaamheidseffecten laten een gemengd beeld zien, met zowel licht positieve als licht negatieve effecten. Uw Kamer verzocht eerder om een afschrift van de Nederlandse reactie, mocht die er komen, op de raadpleging ten behoeve van deze evaluatie.<sup>4</sup> Nederland heeft niet separaat op de raadpleging ten behoeve van deze evaluatie gereageerd.

---

<sup>3</sup> Ex-post evaluations (europa.eu).

<sup>4</sup> Verzoek van 17 september 2021.